

Pål Ketil Botvar og Sunniva E. Holberg

SPØRREUNDERSØKELSE OM KOMMUNENES 17. MAI-FEIRING

DOKUMENTASJONSRAPPORT

KIFO
Stiftelsen Kirkeforskning

KIFO Notat 5/2012

Pål Ketil Botvar og Sunniva E. Holberg

SPØRREUNDERSØKELSE OM KOMMUNENES 17. MAI-FEIRING

DOKUMENTASJONSRAPPORT

KIFO Notat 5/2012

Illustrasjonsfoto (forsiden): 17. mai-toget går forbi Nord-Vågsøy kirke, Vågsøy kommune.
Foto: *Bent Are Iversen / Samfoto / NTB scanpix*

KIFO Notat 5/2012

Notatet er utgitt av

KIFO Stiftelsen Kirkeforskning

Pb. 45 Vinderen, 0319 Oslo

www.kifo.no

kifo@kifo.no

ISBN 978-82-92972-29-8

ISSN 1503-4380

1 INNHOLD

INNHOLD.....	3
LISTE OVER TABELLER.....	4
1 PROSJEKTET - BAKGRUNN	6
2 OM UNDERSØKELSEN: UTVALG, SVARPROSENT, FRAFALL OG SKJEVHETER.....	6
3 TABELLER	8
4 OPPSUMMERING AV TENDENSER.....	29
5 REFERANSER	31
6 SPØRRESKJEMA.....	32

LISTE OVER TABELLER

Tabell 1 Kommuner etter innbyggertall - utvalg og univers.....	8
Tabell 2 Geografiske inndelinger brukt i rapporten, "Kommunestørrelse"	8
Tabell 3 Geografiske inndelinger brukt i rapporten, "Landsdel"	8
Tabell 4 Kommuner i utvalg og univers, fordelt på landsdel.....	9
Tabell 5 Kommuner i utvalg og univers, fordelt på fylke	9
Tabell 6 Svarprosent etter innbyggertall i kommunene.....	10
Tabell 7 Svarprosent etter landsdel	10
Tabell 8 Respondentens rolle/funksjon i forhold til 17. mai komiteen.....	11
Tabell 9 Fordeling etter kjønn i utvalget	11
Tabell 10 Fordeling etter alder i utvalget	11
Tabell 11 Hvem / hva representerer leder av årets 17. mai-komité (2012)*	12
Tabell 12 Er 17. mai-komiteen (2012) knyttet til kommunens administrasjon	12
Tabell 13 Er 17. mai-komiteen knyttet til kommunens administrasjon? Etter st�rrrelse	12
Tabell 14 Er 17. mai-komiteen knyttet til kommunens administrasjon? Etter landsdel.....	13
Tabell 15 Om 17. mai-komiteen utformer programmet uavhengig av kommunens ledelse*	13
Tabell 16 Antall medlemmer i �rets 17. mai-komité (2012)	14
Tabell 17 Antall medlemmer i �rets 17. mai-komité (2012). Etter st�rrrelse	14
Tabell 18 Antall medlemmer i �rets 17. mai-komité (2012). Etter landsdel	14
Tabell 19 Hvilke hensyn er viktige når 17. mai-komiteen settes sammen*	15
Tabell 20 Er innvandrere med ikke-vestlig bakgrunn/andre minoriteter representert i komiteen.....	15
Tabell 21 Vesentlige endringer i sammensetning/ organisering av komiteen de siste årene	16
Tabell 22 Antall lokale 17. mai-komiteer i tillegg til hovedkomité*	17
Tabell 23 Antall lokale 17. mai-komiteer i tillegg til hovedkomité*. Etter st�rrrelse.....	17
Tabell 24 Antall lokale 17. mai-komiteer i tillegg til hovedkomité*. Etter landsdel	17
Tabell 25 Antall lokale 17. mai-feiringer i kommunen sist 17. mai (2012).....	18
Tabell 26 Antall lokale 17. mai-feiringer i kommunen sist 17. mai (2012). Etter landsdel	18
Tabell 27 Forholdet mellom hovedkomité og de lokale komiteene*	19
Tabell 28 Konflikt mellom hovedkomiteen og lokale komiteer siste 5 år	19
Tabell 29 Kommuner med deler av den offentlige feiringen knyttet til kirken (Den norske kirke)*	20
Tabell 30 Arrangement på kirkebakken som del av felles offentlig 17. mai-feiring.....	20
Tabell 31 Tale/ kransenedleggelse på kirkegård som del av felles offentlig 17. mai-feiring	21
Tabell 32 Tale/ kransenedleggelse på kirkegård. Etter st�rrrelse	21
Tabell 33 Tale/ kransenedleggelse på kirkegård Etter landsdel.....	21
Tabell 34 Kirken/e i kommunen har vanligvis arrangement utenom felles feiring.....	22
Tabell 35 Gudstjeneste utenom fellesfeiringen	22
Tabell 36 Har presten/e spesielle oppgaver knyttet til 17. mai feiringen	23
Tabell 37 Har presten/e spesielle oppgaver knyttet til 17. mai feiringen. Etter landsdel	23
Tabell 38 Hvilke oppgaver har presten/e i 17. mai-feiringen*	23
Tabell 39 Om religiøse grupper har egne arrangement parallelt med fellesfeiringen	24
Tabell 40 Om religiøse grupper har egne arrangement utenom fellesfeiringen	24
Tabell 41 Religiøse grupper med egne arrangement utenom fellesfeiringen. Etter st�rrrelse	24
Tabell 42 Religiøse grupper med egne arrangement utenom fellesfeiringen. Etter landsdel	24

Tabell 43 Religiøse grupperingers oppslutning om 17. mai-feiring	25
Tabell 44 Konflikt knyttet til religiøse gruppers plass i feiringen, siste 5 år	25
Tabell 45 Endringer i religionens plass i feiringen, siste 5 år	26
Tabell 46 Om etniske/nasjonale minoriteter har egne arrangement parallelt med fellesfeiringen.....	27
Tabell 47 Om etniske/nasjonale minoriteter har egne arrangement utenom fellesfeiringen	27
Tabell 48 Etniske/nasjonale minoriteters oppslutning om 17. mai feiringen	27
Tabell 49 Konflikt knyttet til etniske/nasjonale minoriteters plass i feiringen, siste 5 år	27
Tabell 50 Endringer i etniske minoriteters plass i feiringen, siste 5 år	28

2 PROSJEKTET - BAKGRUNN

Én dag i året, 17. mai, samles store deler av den norske befolkningen i sine lokalmiljøer for å feire nasjonaldagen. Tradisjonen er lang, sterk og innarbeidet. Selv om det finnes unntak (eks. Blehr 2000), foreligger det relativt lite systematiske data om hvordan 17. mai-feiringene gjennomføres.

I denne spørreundersøkelsen, som er rettet mot alle landets kommuner, har målsettingen vært å kartlegge ulike forhold ved de lokale 17. mai-feiringene, og på den måten øke tilfanget av slike data.

Spørreundersøkelsen er en del av prosjektet "*Grunnlova som nasjonalt symbol. Etnisitet, religion og konstitusjon i dagens Norge*". Prosjektets formål er å gi kunnskap om hvilken betydning Grunnloven 1814 har for nasjonalfølelse og nasjonal identitet. Hvilken følelsesmessig betydning har Grunnloven i Norge sammenlignet med andre land? Hvilken betydning har religion for nasjonal identitet og hva gjør det økende etniske og religiøse mangfoldet i Norge med Grunnlovens plass som symbol? 17. mai er grunnlovsdagen. Da feires Grunnloven av 1814 og den frie norske nasjon som Grunnloven la grunnlaget for.

Prosjektet finansieres av Norges Forskningsråd og KIFO og skal ferdigstilles i juni 2013

3 OM UNDERSØKELSEN: UTVALG, SVARPROSENT, FRAFALL OG SKJEVHETER

Organiseringen av den norske 17. mai-feiringen kan grovt sett deles inn tre ulike nivåer.

- a) Lokalnivået: Dette er som regel knyttet til grunnskolene, som ofte organiserer egne 17. mai-komiteer i samarbeid med FAU (foreldrenes arbeidsutvalg). Det er i hovedsak på lokalnivå selve feiringen foregår. (I små kommuner med bare en grunnskole vil det ikke være mulig å skille mellom dette nivået og det neste).
 - b) Kommunalt nivå: Her finnes gjerne en koordinerende 17.mai-komite for hele kommunen og for de lokale feiringene. Komiteen omtales som regel som "hovedkomiteen". Mange kommuner har et felles arrangement tidlig på dagen, som etterfølges av lokale feiringer.
 - c) Kommunalt administrativt nivå: Dette refererer gjerne til kultursjef/kulturansvarlig som har kontakt med og sørger for organisering av kommunens hovedkomité
- Dersom man skulle innhente detaljert kunnskap om alle de lokale feiringene ville dette kreve en oversikt over alle de lokale komiteene – trolig totalt 2 - 3.000 stykker. Dette ville være en ressurskrevende tilnærming, som oversteg rammene for vårt prosjekt. Det finnes dessuten ingen sentral oversikt over slike komiteer og hvem som leder dem.

Vi valgte derfor det kommunale komiténivået (hovedkomiteen) som målgruppe for undersøkelsen, og ønsket å komme i kontakt med lederen av denne komiteen. Heller ikke her foreligger det noen oversikt over komiteer og ledere. Vi måtte derfor sende henvendelsen til kommunens kultursektor (som vi har lister for) og be dem om å videresende henvendelsen til hovedkomiteens leder. Som alternativ to, åpnet vi for at kultursjef/kulturkonsulent selv kunne svare på skjemaet, dersom de ikke kunne videresende henvendelsen, og selv mente å ha god nok oversikt til å besvare undersøkelsen. Resultatene viser at det var alternativ to som i størst grad ble brukt, altså at det var kultursjef/kulturkonsulent som svarte på undersøkelsen (64 prosent). Det kan være grunn til å tro at det ble slik fordi komitélederfunksjonen er tidsavgrenset og en oppgave som avsluttes når arrangementet det enkelte år er gjennomført.

For den videre lesningen av rapporten er det viktig å ha klart for seg hvilket nivå det er vi har henvendt oss til og hvilket nivå vi til enhver tid spør om. Det er også viktig å ta med i vurderingen at den som har besvart undersøkelsen ikke alltid har førstehånds kjennskap til hovedkomiteens arbeid.

I utgangspunktet ble undersøkelsen sendt til representanter for alle landets 429 kommuner. Vi hadde tilgang til en e-postliste over alle landets kultursjefer/kulturkoordinatorer. Undersøkelsen ble gjennomført som en web-enquete ved hjelp av systemet Questback i perioden mai til juli 2012.

Femten henvendelser ble automatisk returnert på grunn av ny kultursjef/kulturkoordinator. I tolv av disse ble det opplyst nye adresser, mens vi selv sporet opp ny e-postadresse for de tre siste. Fem meldte seg aktivt av undersøkelsen ved å benytte denne muligheten i Questback-systemet. Den samlede svarprosenten ble etter to purringer på 47. Da hadde 204 av 429 kommuner svart.

Undersøkelsen tar altså utgangspunkt i hele det aktuelle universet, det vil si alle landets kommuner. Vi har fått svar fra nesten 50 prosent av kommunene, noe som regnes som en god respons ved bruken av denne typen datainnsamling. De aller minste og de aller største kommunene svarte i noe mindre grad på undersøkelsen enn de øvrige (se nedenfor). Kommunene i vårt utvalg fordeler seg på de tre landsdelene (se omlandsdeler lenger ned) Østlandet, Sør- og Vestlandet og Trøndelag/Nord-Norge på samme måte som hele universet av enheter. På bakgrunn av disse forholdene kan vi med stor grad av sikkerhet slutte at utvalget vårt er tilnærmet representativt.

Det er viktig å understreke at denne tabellrapporten presenterer tallmaterialet fra den gjennomførte undersøkelsen. Det knyttes noen få kommentarer til tallene, men det gis ikke noen videre analyse av materialet. Mer detaljerte analyser vil bli presentert i andre former.

Undersøkelsen er delt inn i fem deler. Den første tar for seg respondentens bakgrunn. Den andre hovedkomiteens organisering. Den tredje handler om lokale 17. mai komiteer. Den fjerde religionens plass i 17. mai feiringen og den femte om etniske minoriteters plass i feiringen. I rapporten opererer vi med to geografiske inndelinger: En tredelt kommunevariabel etter folketall og en tredelt variabel for landsdeler.

Det vanligste ved bruk av landsdeler er nok å dele Norge inn i fem. På grunn av tallmaterialets begrensede størrelse har vi valgt å dele landet inn i tre og bruker begrepet "landsdeler" om disse. Inndelingen vi bruker er som følger:

Østlandet: Hedmark, Oppland, Østfold, Oslo, Akershus, Buskerud, Vestfold og Telemark

Sør- og Vestlandet: Aust-Agder, Vest-Agder, Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal

Trøndelag / Nord-Norge: Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark

I de tilfeller vi peker på sammenhenger mellom geografiske størrelser og svarene, er disse statistisk signifikante på minst .10 nivå i den bivariate korrelasjonsanalysen (kji-kvadrat-test).

4 TABELLER

Tabell 1 Kommuner etter innbyggertall - utvalg og univers

Innbyggertall:	Antall kommuner, utvalg	Antall kommuner, univers	Andel kommuner, utvalg	Andel kommuner, univers	Avvik utvalg - univers, prosentpoeng
0 – 2 999	63	159	31	37	- 6
3 000 – 4 999	35	75	17	17	0
5 000 – 9 999	45	92	22	21	1
10 000 – 19 999	34	57	17	13	4
20 000 – 49 999	22	33	11	9	2
50 000 og over	5	13	3	3	0
Totalt	204	429	101	100	

Kilde: SSB

I Tabell 1 presenteres fordelingen i utvalget etter innbyggertall. Det fremgår at de aller minste kommunene, de med under 3000 innbyggere, er underrepresentert i utvalget, mens kommuner med mellom 10.000 og 20.000 innbyggere er tydelig overrepresentert. De øvrige kommunekategoriene er tilnærmet likt representert i utvalg og univers.

To tredelte geografiske mål blir benyttet i rapporten. Det ene tar utgangspunkt i kommunens innbyggertall, det andre i landsdeler.

Tabell 2 Geografiske inndelinger brukt i rapporten, "Kommunestørrelse"

Kommunestørrelse (innbyggere)	Antall kommuner, utvalg
Små (0-2999)	63
Middels (3000-9999)	80
Store (Over 10.000)	61
Totalt	204

Tabell 3 Geografiske inndelinger brukt i rapporten, "Landsdel"

Landsdel	Fylker	Antall kommuner, utvalg
Østlandet	Hedmark, Oppland, Østfold, Oslo, Akershus, Buskerud, Vestfold, Telemark	70
Sør- og Vestlandet	Aust-Agder, Vest-Agder, Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal	70
Trøndelag / Nord-Norge	Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag, Nordland, Troms, Finnmark	64
Totalt		204

Tabell 4 Kommuner i utvalg og univers, fordelt på landsdel

Landsdel	Antall kommuner, utvalg	Andel kommuner, utvalg	Andel kommuner, univers
Østlandet	70	34	33
Sør- og Vestlandet	70	34	35
Trøndelag/Nord-Norge	64	32	32
Totalt	204	100	100

Svarprosenten er noenlunde den samme i de tre landsdelene sett under ett.

Tabell 5 Kommuner i utvalg og univers, fordelt på fylke

	Univers	Utvalg	Svarprosent
Østfold	18	11	61
Akershus	22	8	36
Oslo	1	1	100
Hedmark	22	8	36
Oppland	26	15	58
Buskerud	21	10	48
Vestfold	14	8	57
Telemark	18	9	47
Aust-Agder	15	6	40
Vest-Agder	15	9	60
Rogaland	26	15	58
Hordaland	33	15	45
Sogn og Fjordane	26	7	27
Møre og Romsdal	36	18	50
Sør Trøndelag	25	11	44
Nord Trøndelag	23	16	70
Nordland	44	19	43
Troms	25	9	36
Finnmark	19	9	47
Totalt	429	204	47

Av fylkene utmerker Nord-Trøndelag seg med særlig høy svarprosent (70 prosent), mens to fylker har passert 60 prosent, Østfold og Vest-Agder. I den andre enden av skalaen finner vi fylkene Sogn og Fjordane, Akershus, Hedmark og Troms, alle med en svarprosent på under 40.

Tabell 6 Svarprosent etter innbyggertall i kommunene

Innbyggertall:	Antall kommuner, univers	Antall kommuner, utvalg	Svarprosent
0 – 2 999	159	63	40
3 000 – 4 999	75	35	47
5 000 – 9 999	92	45	49
10 000 – 19 999	57	34	60
20 000 – 49 999	33	22	67
50 000 og over	13	5	38
Totalt	429	204	47

Tabell 6 viser at de minste og de største kommunene er noe underrepresentert i utvalget (jfr. data fra SSB). Mellomstore kommuner er noe overrepresentert, hvilket betyr at svarprosenten har vært best i disse kommunene. Over 60 prosent av kommuner med mellom 10.000 og 50.000 innbyggere har besvart undersøkelsen.

Tabell 7 Svarprosent etter landsdel

Landsdel	Antall kommuner, univers	Antall kommuner, utvalg	Svarprosent
Østlandet	142	70	49
Sør- og Vestlandet	151	70	46
Trøndelag / Nord-Norge	136	64	47
Totalt	429	204	47

De tre landsdelene er omtrent like godt representert i materialet.. De to geografiske målene (kommunestørrelse og landsdel) er i noen grad korrelert med hverandre ($\text{Gamma}=.31$). Dette gjenspeiler at Østlandet har noen flere store kommuner enn de øvrige landsdelene. Der det fremkommer statistiske sammenhenger mellom landsdel og 17. mai-feiringen kan dette i noen tilfeller skyldes at kommunestørrelsen varierer med landsdel.

Tabell 8 Respondentens rolle/funksjon i forhold til 17. mai-komiteen

	Antall	Prosent
Leder av 17. mai-komiteen	34	17
Annet medlem av komiteen	8	4
Sekretær for komiteen	8	4
Kultursjef / kulturkonsulent	130	64
Annen kommunal stilling	22	11
Annet	2	1
Sum	204	101

Den klart største kategorien av personer som har besvart undersøkelsen er "Kultursjef/kulturkonsulent" med over 60 prosent. Respondenter knyttet til 17. mai-komiteen, som leder, medlem eller sekretær utgjør ca. 25 prosent av respondentene. De øvrige respondentene er ansatt i kulturetaten eller i annen kommunal stilling. I utgangspunktet hadde 17 respondenter svart "annet". På bakgrunn av åpne svar er disse senere blitt kategorisert til "sekretær for komiteen", "kulturkonsulent" eller "annet kommunal stilling".

Tabell 9 Fordeling etter kjønn i utvalget

	Antall	Prosent
Kvinner	100	49
Menn	104	51
Sum	204	100

Som det fremgår av tabellen er andelen kvinner og menn jevnt fordelt i undersøkelsen.

Tabell 10 Fordeling etter alder i utvalget

Alder	Antall	Prosent
20-29	5	3
30-39	15	7
40-49	65	32
50-59	63	31
60-70	56	28
Sum	204	101

Kun 10 prosent av respondentene er under 40 år, og utvalget domineres av personer mellom 40 og 70 år.

Tabell 11 Hvem / hva representerer leder av årets 17. mai-komite (2012)*

Organisasjon ¹	Antall	Prosent
Ingen spesiell organisasjon	55	27
Skole (foreldrerepresentant)	49	24
Et politisk parti	40	20
En idrettsorganisasjon	16	8
En kulturorganisasjon	15	7
Vet ikke/uaktuelt	13	6
Kommunestyre/ordfører	10	5
Annet	10	5
Kommuneadministrasjon	4	2
Grendelag	4	2
En religiøs organisasjon	1	1
En humanitær organisasjon	1	1
En fagforening	0	0
Sum	218	108

*Mulig å avgi mer enn ett svar

Det er tre kategorier som utpeker seg når det gjelder hvem 17.mai-komiteens leder representerer. Den største kategorien er den som angir at lederen faktisk ikke representerer noen spesiell organisasjon, mens kategoriene "Skole" og "Et politisk parti" også er relativt vanlig, med henholdsvis 24 og 20 prosent. Over 100 prosent svar innebærer at noen har markert mer enn en av kategoriene.

Tabell 12 Er 17. mai-komiteen (2012) knyttet til kommunens administrasjon

	Antall	Prosent
Ja	110	54
Nei	93	46
Vet ikke	1	1
Total	204	101

I et lite flertall av kommunene er kommunens 17.-mai komité/hovedkomité knyttet til kommunens administrasjon. Av kommentarene som er gitt i spørreskjemaet fremkommer det at denne tilknytningen ofte består i at kommunens administrasjon eller kulturkontor har tatt initiativ til opprettelse av komiteen, eller fungerer som sekretariat.

Tabell 13 Er 17. mai-komiteen knyttet til kommunens administrasjon? Etter størrelse

	Små		Middels		Store	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent

¹ I utgangspunktet hadde 82 markert "annet svar". I spørreskjemaet hadde vi ikke lagt til rette for svaralternativene: Skole/FAU, kommunestyre/ordfører, eller grendelag. 63 av de som hadde krysset av for "annet svar" opplyste at årets leder tilhørte en av disse tre kategoriene. Disse kategoriene er derfor konstruert i ettertid og svarene fordelt på disse. Det kan tenkes at noen av de som har svart "ingen spesiell organisasjon" uten å kommentere dette ytterligere kan ha hatt ledere innenfor de kategoriene som er konstruert i ettertid. Dette kan særlig tenkes å ha hatt innvirkning på kategorien "Skole" da man gjerne ikke tenker på dette som en "organisasjon".

Ja	25	40	44	55	41	68
Nei	37	60	36	45	20	33
Sum	62	100	80	100	60	101

Tabell 14 Er 17. mai-komiteen knyttet til kommunens administrasjon? Etter landsdel

	Østlandet		Sør- og Vestlandet		Trøndelag/ N-Norge	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Ja	48	69	32	46	30	48
Nei	22	31	38	54	33	52
Sum	70	100	70	100	63	100

Det er i middels store kommuner at 17. mai komiteen som oftest er knyttet til kommunenes administrasjon. Geografisk sett er det særlig på Østlandet det er vanlig at 17. mai komiteen formelt er knyttet til kommunes administrasjon.

Tabell 15 Om 17. mai-komiteen utformer programmet uavhengig av kommunens ledelse*

	Antall	Prosent
Stor grad av frihet	158	79
Både og, det varierer	25	12
Begrenset grad av frihet	13	6
Vet ikke	5	2
Sum	201	99

* I spørsmålsformuleringen er "kommunens ledelse" definert til å gjelde både politisk og administrativ ledelse.

17. mai-komiteen oppgis å ha stor grad av frihet i ca. 80 prosent av kommunene.

Det kommer ikke fram noen statistisk sammenheng mellom grad av frihet og geografiske variabler. Dette kan imidlertid ha sammenheng med at svarene på "frihetsspørsmålet" er så skjevfordelte (80 prosent bekreftende svar). Det er generelt vanskeligere å oppnå signifikans når svarene er skjevfordelte enn når de følger en normalfordelingskurve.

Tabell 16 Antall medlemmer i årets 17. mai-komité (2012)

	Antall	Prosent
1-2	2	1
3-5	49	24
6-9	79	39
10 →	55	27
Ubesvart	19	9
Sum	204	100

En del av respondentene (19) har ikke svart på dette spørsmålet. Av de som har krysset av for antall medlemmer f r vi opplyst at nesten 75 prosent av 17. mai-komiteene består av mer enn 6 personer. Det mest vanlige er at 17. mai komiteen består av mellom 6 og 9 medlemmer.

Tabell 17 Antall medlemmer i  rets 17. mai-komité (2012). Etter størrelse

Antall medl.	Små		Middels		Store	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
1-2	0	0	1	1	1	2
3-5	14	26	18	25	17	29
6-9	18	33	30	41	31	53
10 →	22	41	24	33	9	16
Sum	54	100	73	100	58	100

Tabell 18 Antall medlemmer i  rets 17. mai-komité (2012). Etter landsdel

Antall medl.	Østlandet		Sør- og Vestlandet		Trøndelag/ N-Norge	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
1-2	0	0	2	3	0	0
3-5	17	26	12	20	20	33
6-9	27	42	25	42	27	45
10 →	21	32	21	35	13	22
Sum	65	100	60	100	60	100

Det er en tendens til at små kommuner har de største 17.-mai komiteene. 40 prosent av komiteene i små kommuner har 10 eller flere medlemmer mot bare 15 prosent i store kommuner. Dette er et noe overraskende resultat. En mulig forklaring kan være at i små kommuner oppleves det viktigere at ingen typer av organisasjoner faller utenfor. Frivillige organisasjoner av typen korps, speider, idrett, sanitet etc. kan bli trukket inn i tillegg til skole og kommuneadministrasjon. En annen mulig forklaring på store komiteer i små kommuner kan være at det bare er én komité for hele kommunen, (se Tabell 23). De vil trolig ha et større totalansvar for 17.mai-arrangementet blant annet fordi de ikke kan delegerer oppgaver videre til lokale komiteer på skolene. Trøndelag/Nord-Norge har generelt noe mindre hovedkomiteer enn de øvrige landsdelene.

Tabell 19 Hvilke hensyn er viktige når 17. mai-komiteen settes sammen*

	Antall	Prosent
Ingen spesielle hensyn /samme fra år til år	76	28
Deltakelse fra frivillige organisasjoner	48	24
Skoleklasse/FAU gis oppgaven	38	19
Partirepresentasjon	28	14
Kjønnsbalanse	26	13
Geografiske hensyn	24	12
Alderssammensetning	21	10
Minoriteters representasjon	7	3
Lag/foreninger gis oppgaven	7	3
Bygdene utpeker selv	5	2
Annet	4	2
Sum	284	130

*Mulig å avgi mer enn ett svar

Svarene summerer seg opp til 130 prosent fordi en del har markert flere kategorier. Dette kan bety at flere hensyn er vesentlige. I utgangspunktet hadde 72 markert "annet svar". Disse er ut fra åpne svar blitt fordelt på kategoriene "skoleklasse", "lag/foreninger", "bygdene" og "samme fra år for år". Rent innholdsmessig er det verdt å merke seg at det er "Ingen spesielle hensyn/samme fra år til år" som er det vanligste ved oppnevning av 17. mai komité, mens representasjon fra frivillige organisasjoner og skole/FAU følger deretter.

Tabell 20 Er innvandrere med ikke-vestlig bakgrunn/andre minoriteter representert i komiteen

	Antall	Prosent
Ja	28	14
Nei	148	74
Vet ikke	25	12
Sum	201	100

Det er ikke så vanlig at etniske minoriteter er representert i hovedkomiteen. Med "ikke-vestlig bakgrunn" menes her om vedkommende selv eller vedkommendes foreldre er født utenfor Europa, Nord-Amerika, Australia eller Oseania (forklaring finnes i skjema). Av de 14 prosent som har svart bekreftende er det som oftest snakk om at ett medlem av komiteen har innvandrerbakgrunn. Det er ingen tydelig statistisk forskjell mellom geografiske områder på dette punktet.

Tabell 21 Vesentlige endringer i sammensetning/ organisering av komiteen de siste årene

	Antall	Prosent
Ja	14	7
Nei	171	84
Vet ikke	17	8
Sum	202	99

De aller fleste respondentene hevder at det ikke har skjedd vesentlige endringer i sammensetningen av komiteen i løpet av de siste årene. Med så stor skjevhet er det ikke grunnlag for å se etter statistiske forskjeller mellom geografiske kategorier.

Tabell 22 Antall lokale 17. mai-komiteer i tillegg til hovedkomité*

	Antall	Prosent
Finnes ikke slike komiteer	41	21
1-3	51	26
4-7	73	36
8-11	22	11
11 →	8	4
Vet ikke	3	2
Sum	198	100

* Respondenten er i spørsmålet bedt om å anslå ca hvor mange lokale 17. mai-komiteer det er i kommunen.

21 prosent av kommunene oppgir at de ikke har lokale komiteer i tillegg til hovedkomiteen. Det at så pass mange kommuner ikke har lokale komiteer får betydning for svarene som følger. En del av spørsmålene dreier seg nettopp om slike komiteer. Disse spørsmålene er dermed uaktuelle for en del av kommunene.

Tabell 23 Antall lokale 17. mai-komiteer i tillegg til hovedkomité*. Etter størrelse

	Små	Middels	Store
Finnes ikke slike komiteer	25	12	4
1-3	21	26	4
4-7	13	32	28
8-11	0	7	15
11 →	0	1	7
Vet ikke	1	0	2
Sum	60	78	60

* Respondenten er i spørsmålet bedt om å anslå ca hvor mange lokale 17. mai-komiteer det er i kommunen.

Tabell 24 Antall lokale 17. mai-komiteer i tillegg til hovedkomité*. Etter landsdel

	Østlandet	Sør- og Vestlandet	Trøndelag/ N-Norge
Finnes ikke slike komiteer	13	15	13
1-3	14	16	21
4-7	28	24	21
8-11	8	7	7
11 →	3	4	1
Vet ikke	1	1	1
Sum	67	67	64

* Respondenten er i spørsmålet bedt om å anslå ca hvor mange lokale 17. mai-komiteer det er i kommunen.

Det er som en kunne forvente en klar sammenheng mellom kommunestørrelse og antall lokale 17. mai-komiteer. I over 40 prosent av de små kommunene er det ikke andre komiteer enn

hovedkomiteen, mens i de store kommunene har nesten 95 prosent lokale komiteer i tillegg til hovedkomiteen. Derimot finner vi ingen statistisk sikker forskjell mellom landsdel og antall komiteer.

Tabell 25 Antall lokale 17. mai-feiringer i kommunen sist 17. mai (2012)

	Antall	Prosent
0-4	74	41
5-9	73	41
10 →	33	18
Sum	180	100

Av de 180 kommunene som har svart på spørsmålet om antall feiringer oppgis det å være til sammen 1194 lokale feiringer. Når vi tar utgangspunkt at vi har data for 42 prosent av alle norske kommuner innebærer det at det på landsplan avholdes ca. 2840 lokale feiringer. I 2011 fantes det ca. 2900 barneskoler eller kombinerte barne- og ungdomsskoler i Norge (SSB 2012). Av alle landets kommuner er det 40 som bare har en eneste grunnskole. Det er dermed betydelig sammenfall mellom antall feiringer registrert i vår undersøkelse og antall barneskoler eller barne- og ungdomsskoler i landet. I de fleste kommuner ser det ut til å være et fellesarrangement for hele kommunen i tillegg til skolebaserte arrangementer. Dersom en tar utgangspunkt i alle barneskoler i landet og legger til et fellesarrangement for kommuner med mer enn én grunnskole, kommer en nær opp til totaltallet som fremkommer av vår undersøkelse.

Man skal selvsagt være tilbakeholden med å slå noe fast på bakgrunn av tallene skissert ovenfor. Likevel kan et anslag på i underkant av 3000 lokale feiringer synes rimelig.

Tabell 26 Antall lokale 17. mai-feiringer i kommunen sist 17. mai (2012). Etter landsdel

	Østlandet		Sør- og Vestlandet		Trøndelag/ N-Norge	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
0-4	25	40	23	38	26	46
5-9	27	43	22	37	24	42
10 →	11	17	15	25	7	12
Sum	63	100	60	100	57	100

Materialet viser ingen statistisk sammenheng mellom antall feiringer og landsdel.

Tabell 27 Forholdet mellom hovedkomité og de lokale komiteene*

	Antall	Prosent
Lokale komiteer selvstendige	151	74
Både og, varierer	13	6
Hovedkomiteen legger føringer	10	5
Lokale komiteer finnes ikke	23	11
Vet ikke	4	2
Ubesvart	3	2
Sum	204	100

*Mulig å avgi mer enn ett svar

I tre av fire kommuner har de lokale 17. mai-komiteene stor grad av frihet i forhold til hovedkomiteen. Av tabellen fremkommer det dessuten at 11 prosent av kommunene ikke har lokale komiteer. Dette er vesentlig lavere enn i Tabell 22 ovenfor, hvor tallet er 21 prosent. En forklaring kan være at flere ikke har lokale komiteer som en *fast* ordning og har valgt å benytte svarkategorien "både og/varierer".

Tabell 28 Konflikt mellom hovedkomiteen og lokale komiteer siste 5 år

	Antall	Prosent
Har vært konflikt	16	8
Har ikke vært konflikt	134	70
Kjenner ikke til konflikt	41	21
Sum	191	99

Hovedbildet er at det oppfattes å være lite konflikter mellom hovedkomité og lokale komiteer.

Eksempler på konflikter som nevnes kan for eksempel dreie seg om fordeling av korps til togene eller valg av tid/sted for fellesarrangement og skoletilknyttede arrangement.

Blant de åpne svarene finner vi disse:

- *Noe uenighet om program, økonomi, praktiske ting etc.*
- *Noen samarbeidsproblemer når det gjelder markering i hallen mellom barneskole og borgertog*
- *Om 17. mai-tog og korpsmusikk*
- *Tre av nemndene soknar til same barneskulen. Skulen har ansvar for feiringa i sin krins. Vi har berre eit musikkorps på deling i to kommunar. Med fire feingar på hver plass seier det seg sjølv at korpset ikkje kan nå over alt, og at dei som får korpsmusikk vert prioriterte*
- *Vi i sentrum prøver å holde en stram linje slik at alle i kommunen kan være med i toget i sentrum. Det har vært vanskelig å få til, da enkelte deler av kommunen prioriterer sine egne arrangement. De siste åra har vi i sentrum ikke hatt arrangement på ettermiddagen av hensyn til de lokale arrangementene*

Tabell 29 Kommuner med deler av den offentlige feiringen knyttet til kirken (Den norske kirke)*

	Antall	Prosent
Nei	14	7
Gudstjeneste del av feiring	146	72
Arrangement på kirkebakken	29	14
Toget starter / slutter ved kirke	84	41
Markering på kirkegården	91	45
Annet	17	8
Sum	381	187

*Mulig å avgi mer enn ett svar

Som det fremgår av tabellen er det ganske vanlig med flere typer kirkelige arrangementer på 17. mai. Gudstjenester som del av fellesfeiringen er mest utbredt. Hele 72 prosent av kommunene oppgir at gudstjeneste er en del av den offentlige feiringen i deres kommune. Datamaterialet sier imidlertid ikke noe om hvor mange lokale feiringer som inkluderer gudstjeneste eller hvor mange kirker/sokn dette gjelder i hver kommune. Dersom vi tar med alle typer av kirkebygg har hver kommune i gjennomsnitt 7 kirker (<http://www.tha.no>). Et stort flertall av kommunene i vår undersøkelsen oppgir å ha minst en gudstjeneste i kommunen i løpet av 17. mai, men antallet kirker/sokn som holder gudstjeneste er sannsynligvis langt lavere enn de ca. 1250 sokn som finnes.

Gudstjenestelisten (www.gudstjenestelisten.no) for 17. mai 2012² viser at i menigheter i Oslo og Akershus tilknyttet Den norske kirke ble det avholdt til sammen 35 gudstjenester. Dette utgjør omkring en tredel av alle sokn/menigheter i det aktuelle området. Dersom tallet omgjøres til å gjelde for hele landet, betyr det at omkring en tredel av alle sokn i Den norske kirke holder gudstjenester eller gudstjenesteliknende arrangementer på 17. mai.

Vi finner ingen statistisk sammenheng mellom 17. mai-gudstjenester og geografiske variabler. Det samme gjelder for spørsmålet om toget starter/slutter ved kirken. Derimot ser vi enkelte statistiske sammenhenger mellom geografiske variabler og "arrangement på kirkebakken" og "kransnedleggelse på kirkegården".

Tabell 30 Arrangement på kirkebakken som del av felles offentlig 17. mai-feiring

	Antall	Prosent
Nevnt	29	14
Ikke nevnt	175	86
Sum	204	100

Slike arrangementer er som en kunne forvente mer utbredt i store enn i små kommuner. Når det gjelder landsdelene finner vi derimot ikke noen statistiske forskjeller mellom disse.

² En sammenlikning av antall gudstjenester i Oslo og Akershus 17. mai 2011 og 2012 viser at det ble avholdt omtrent det samme antallet gudstjenester de to årene. I og med at 17. mai 2012 falt på Kristi Himmelfartsdag kunne en anta at spesielt mange kirker ville holde gudstjeneste. De tilgjengelige dataene tyder ikke på at det var tilfelle.

Tabell 31 Tale/ kransenedleggelse på kirkegård som del av felles offentlig 17. mai-feiring

	Antall	Prosent
Nevnt	91	45
Ikke nevnt	113	55
Sum	204	100

Tabell 32 Tale/ kransenedleggelse på kirkegård. Etter størrelse

	Små		Middels		Store	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Nevnt	23	37	35	44	33	54
Ikke nevnt	40	63	45	56	28	46
Sum	63	100	80	100	61	100

Tabell 33 Tale/ kransenedleggelse på kirkegård Etter landsdel

	Østlandet		Sør- og Vestlandet		Trøndelag/ N-Norge	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Nevnt	25	36	39	56	27	42
Ikke nevnt	45	64	31	44	37	58
Sum	70	100	70	100	64	100

Tale/ kransnedleggelse på kirkegård er naturlig nok mer utbredt i store enn i små kommuner, men forskjellen er kanskje mindre enn en kunne forvente. Det er dessuten mer vanlig på Sør- og Vestlandet enn i andre deler av landet.

Tabell 34 Kirken/e i kommunen har vanligvis arrangement utenom felles feiring

	Antall	Prosent
Nei	122	60
Gudstjeneste utenom	42	21
Egen fest utenom	18	9
Annet	9	4
Vet ikke	24	12
Sum	215	106

Noen har markert mer enn ett svar på spørsmålet om kirken/e i kommunene har eget arrangement utenom den offentlige fellesfeiringen. Dermed kommer summen opp i over 100 prosent. I fire tilfeller er både gudstjeneste og egen fest nevnt.

Eksempler på åpne svar:

- *Åpen kafé på kirketorget og festmiddag om kvelden*
- *Fest i Frikyrkja*
- *Gudstjeneste på formiddagen og konsert om kvelden i Domkirken*
- *Ikke i sentrum; muligens lokalt i bydelene*
- *Kyrkja har gudsteneste knytt til lokale feiringar der kyrkjene ligg*
- *Morgenbønn*
- *Skolen står for aktiviteter i kirken*
- *Tidvis ungdomsarrangement på kveldstid*
- *Vi har 4 kirker. Ved 3 av tettstedene er kirken deltakende*

Tabell 35 Gudstjeneste utenom fellesfeiringen

	Antall	Prosent
Nevnt	42	21
Ikke nevnt	162	79
Sum	204	100

I 21 prosent av kommunene forekommer det at kirkene har gudstjenester utenom fellesfeiringen, det vil si før eller etter. Gudstjenester utenom fellesfeiringen er mer vanlig i store kommuner enn i små og kan være relatert til antall kirker/menigheter. Det er ingen statistisk sammenheng mellom gudstjenester utenom fellesfeiring og landsdel.

Tabell 36 Har presten/e spesielle oppgaver knyttet til 17. mai feiringen

	Antall	Prosent
Ja	46	23
Nei	115	56
Vet ikke	45	22
Sum	206	101

I 23 prosent av kommunen har presten/e spesielle oppgaver 17. mai. Ut fra tidligere svar kan vi gå ut fra at dette er andre oppgaver enn det å forrette en gudstjeneste. Fire respondenter har både krysset av for ja og nei. Dette kan skyldes at prestens oppgaver varierer fra år til år eller at prestene har ulike oppgaver.

Tabell 37 Har presten/e spesielle oppgaver knyttet til 17. mai feiringen. Etter landsdel

	Østlandet		Sør- og Vestlandet		Trøndelag/ N-Norge	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Ja	21	30	15	21	10	16
Nei / Vet ikke	49	70	55	79	54	84
Sum	70	100	70	100	64	100

Det er mer vanlig i store enn i små kommuner at presten/e har spesielle oppgaver på 17. mai. Dette kan ha sammenheng med at det i store kommuner er flere prester og dermed større mulighet for at en av dem er involvert i det offisielle arrangementet (utenom gudstjenesten). Det er også vanligere på Østlandet enn i andre deler av landet. Også her kan det tenkes at kommunestørrelse spiller inn.

Tabell 38 Hvilke oppgaver har presten/e i 17. mai-feiringen*

	Antall	Prosent
Ingen spesielle	158	78
Medlem av 17. mai-komiteen	5	3
Holder appell	4	2
Tale for dagen	3	2
Hilsen ved institusjoner	11	5
Annet	26	13
Vet ikke	3	2
Sum	210	105

*Mulig å avgi mer enn ett svar

Enkelte har markert for mer enn en av svarkategoriene. Dermed blir summen noe over 100 prosent. Av de 26 som har svart "annet" er "ansvar for gudstjeneste" det som hyppigst går igjen. Svarene står i en viss motsetning til det som ble oppgitt tidligere. Det synes å være ganske få prester som har "spesielle" oppgaver utenom å forrette ved gudstjenester. Grunnen til at en del har forstått dette som en "spesiell oppgave" kan være at tidspunktet er annerledes enn vanlig, eller at det er snakk om at en prest forretter ved mer enn en gudstjeneste i løpet av denne dagen.

Tabell 39 Om religiøse grupper har egne arrangement parallelt med fellesfeiringen

	Antall	Prosent
Det forekommer	15	7
Ikke kjennskap til slikt	155	77
Vet ikke	31	15
Sum	201	99

De fleste som svarer bekræftende nevner at dette gjelder misjonsorganisasjoner med eget lokale.

Tabell 40 Om religiøse grupper har egne arrangement utenom fellesfeiringen

	Antall	Prosent
Det forekommer	29	14
Ikke kjennskap til slikt	134	66
Vet ikke	40	20
Sum	203	100

Det er mer utbredt at religiøse grupper har egne arrangementer utenom enn parallelt med fellesfeiringen, slik som for eksempel en egen fest om kvelden. Men begge deler forekommer i relativt få kommuner. Misjonsorganisasjoner eller frikirkemenigheter nevnes oftest som eksempel på dette.

Tabell 41 Religiøse grupper med egne arrangement utenom fellesfeiringen. Etter størrelse

	Små		Middels		Store	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Det forekommer	2	3	11	14	16	26
Ikke kjennskap til slikt	53	85	56	70	25	41
Vet ikke	7	11	13	16	20	33
Sum	62	99	80	100	61	100

Tabell 42 Religiøse grupper med egne arrangement utenom fellesfeiringen. Etter landsdel

	Østlandet		Sør- og Vestlandet		Trøndelag/ N-Norge	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Det forekommer	5	7	18	26	6	9
Ikke kjennskap til slikt	45	64	37	54	52	81
Vet ikke	20	29	14	20	6	9
Sum	70	100	69	100	64	99

At religiøse grupper har egne arrangementer utenom fellesfeiringen forekommer oftest i store kommuner. Det er også mer vanlig på Sør- og Vestlandet enn i andre landsdeler.

Tabell 43 Religiøse grupperingers oppslutning om 17. mai-feiring

	Antall	Prosent
Slutter sterkt opp	95	47
Det varierer	55	27
Slutter i liten grad opp	8	4
Vet ikke	45	22
Sum	203	100

I omkring halvparten av kommunene slutter religiøse grupper sterkt opp om 17. mai, men i en del kommuner ser dette ut til å kunne variere fra gruppering til gruppering.

Tabell 44 Konflikt knyttet til religiøse gruppers plass i feiringen, siste 5 år

	Antall	Prosent
Ja	7	3
Nei	183	90
Vet ikke	13	6
Sum	203	99

Bare i 7 kommuner oppgis det å ha vært konflikt om religiøse gruppers plass i feiringen. Fem nevner at det fra befolkningens side eller innad i komiteen har blitt fremholdt at kirke/religion får en for stor plass i 17. mai programmet. To nevner at befolkningen eller kirkens representanter reagerer mot forsøk på å svekke kirkens rolle i feiringen.

Tabell 45 Endringer i religionens plass i feiringen, siste 5 år

	Antall	Prosent
Ja	14	7
Nei	174	87
Vet ikke	13	6
Sum	201	100

17. mai er et eksempel på en tradisjon som ikke endres vesentlig fra år til år. Heller ikke når det gjelder religionens plass melder mange om endringer i løpet av de siste årene. I den grad endring forekommer nevnes som oftest at kirkens arrangementer kobles fra de øvrige.

Eksempler på åpne svar:

- *Det ble slutt på at deltakelse i festgudstjenesten var obligatorisk for alle i barnetoget*
- *Færre som søker seg til kirken*
- *Felles gudstjeneste i kommunen - tidligere i 4 kirker*
- *Frivillig om deltar på skolegudstjenesten etter barnetoget (som er ett av tre tog)*
- *Tidlegare var det gudstjeneste som ein del av feiringa*
- *Tidligere ble gudstjenesten holdt i kirken, nå er den flyttet - noe som har resultert i flere besøkende*
- *Tidligere var gudstjenesten lagt inn midt i 17. mai-toget i enkelte av kretsene. Nå er det gudstjeneste utenom organisert tog*
- *Toget starter fra skolen og avslutter ved idrettshallen*
- *Togstart ble flyttet for å gi kirken større mulighet til å få folk til gudstjenesten*

Tabell 46 Om etniske/nasjonale minoriteter har egne arrangement parallelt med fellesfeiringen

	Antall	Prosent
Det forekommer	3	1
Ikke kjennskap til slikt	163	80
Vet ikke	37	18
Sum	203	100

Tabell 47 Om etniske/nasjonale minoriteter har egne arrangement utenom fellesfeiringen

	Antall	Prosent
Det forekommer	3	1
Ikke kjennskap til dette	155	77
Vet ikke	44	22
Sum	202	100

Det er ikke vanlig at etniske minoriteter har egne arrangementer på 17. mai. Samtidig er det rundt en femtedel av kommunene som ikke vet om slikt forekommer.

Tabell 48 Etniske/nasjonale minoriteters oppslutning om 17. mai feiringen

	Antall	Prosent
Slutter sterkt opp	99	49
Det varierer	66	33
Slutter i liten grad opp	9	4
Vet ikke	29	14
Sum	203	100

Omkring halvparten svarer at etniske minoriteter slutter sterkt opp om 17. mai feiringen. Det er få som svarer at disse gruppene i liten grad slutter opp om feiringen, men mange svarer at "det varierer". Trolig siktes det til at enkelte etniske grupper slutter sterkt opp om feiringen, mens andre ikke gjør det.

Tabell 49 Konflikt knyttet til etniske/nasjonale minoriteters plass i feiringen, siste 5 år

	Antall	Prosent
Ja	6	3
Nei	189	93
Vet ikke	8	4
Sum	203	100

Det er bare seks kommuner som nevner at det har vært konflikt knyttet til etniske minoriteters deltakelse. Av de som nevner dette dreier det seg om bruken av andre flagg enn det norske i feiringen.

Tabell 50 Endringer i etniske minoriteters plass i feiringen, siste 5 år

	Antall	Prosent
Ja	15	7
Nei	158	79
Vet ikke	29	14
Sum	202	100

Blant de som nevner endringer når det gjelder etniske minoriteters deltakelse nevner de fleste økt grad av medvirkning.

Eksempler på åpne svar:

- *Asylmottaket har presentert seg (apellar etc)*
- *De siste årene har voksenopplæringscenteret (minoritetsspråklige) deltatt i det store barnetoget med stor entusiasme*
- *De slutter i større grad opp om arrangementet*
- *Deltar i toget under FN's flagg*
- *Deltar mer ut fra hva jeg observerer*
- *Det er fleire etniske minoritetar her nå enn tidlegare. 26 forskjellige nasjonalitetar i grunnskulen*
- *For ca 4 år siden var det et ønske om at innvandrere tilknyttet voksenopplæringa skulle få gå med egne nasjonalitetsflagg i folketoget. Dette ble akseptert, og det har ikke vært debatt eller konflikt rundt dette*
- *Heilt tilbake til 1992 starta vi med internasjonale arrangement i kommunens 17. mai-feiring. Frå 1995 har dette vore ein integrert del av programmet med noe varierende deltaking (kunstneriske innslag o.l.) I dag legg vi vekt på at flyktingtenesta skal opp*
- *I år har vi inkludert de flerkulturelle i 17. mai-programmet med eget hus der de solgte egne retter*
- *Dette ble meget populært blant byens befolkning. Tiltaket vil bli forsterket neste år.*
- *Jeg la i år vekt på ha flere ungdomstalere v/ fellesarrangementet i kommunen. Det er første gang en innvandrerungdom eller etnisk minoritet har holdt 17. mai - tale*
- *Mange med minoritetsbakgrunn deltar i borgertoget*
- *Medvirkning ved familiefesten*
- *Meir inkluderte i 17.mai-feiringa*

5 OPPSUMMERING AV TENDENSER

I denne dokumentasjonsrapporten har vi presentert resultater fra en spørreundersøkelse til kommunene om deres 17. mai feiring. Undersøkelsen ble gjennomført som en web-enquete. Av kommunene svarte 47 prosent på undersøkelsen. Best er responsen i kommuner med mellom 10.000 og 50.000 innbyggere. Svarene er rimelig jevnt fordelt på kommunetyper og landsdeler.

Spørsmålene om lokale 17. mai feiringer kobles til to geografiske mål – kommunetype og landsdel. Undersøkelsen tar for seg fem temaer – respondentens bakgrunn, hovedkomiteen for 17. mai-feiringa, de lokale komiteene, religionens plass i feiringen og etniske minoriteters plass i feiringen.

I og med at enhetene våre er kommuner og en del av spørsmålene viser til lokale feiringer (som det gjerne er flere av i hver kommune) kan det være vanskelig å presentere data etter kommunestørrelse. I noen tilfeller har vi derfor utelatt tabellene med kommunestørrelse og bare presentert data på landsdelsnivå.

Omtrent like mange kvinner som menn har svart på undersøkelsen. Aldersmessig er de fleste mellom 40 og 70 år. Omkring en fjerdedel er direkte knyttet til 17. mai komiteen – som leder, medlem eller sekretær. De øvrige er kultursjefer eller i anen kommunal stilling.

Leder av hovedkomiteen representerer enten ingen spesielle organisasjoner eller et politisk parti eller en skole. Det er vanlig at leder er en politiker eller en foreldrerepresentant. I noe over halvparten av kommunene er hovedkomiteen knyttet til kommunens administrasjon. Dette er vanligst i store kommuner. Likevel oppgir de fleste at komiteen har stor grad av frihet i forhold til kommunens ledelse.

Hovedkomiteen består som oftest av mellom 6 og 9 medlemmer. Det er mest vanlig med store komiteer i små kommuner. Dette kan henge sammen med at komiteene er nærmere relatert til frivillige lag/organisasjoner enn i store kommuner, og at alle typer organisasjoner skal representeres. Frivillige organisasjoner nevnes hyppig som grunnlag når komiteene skal settes sammen. Bare i 14 prosent av kommunene nevnes det som et viktig hensyn at innvandrere skal være representert i komiteen. Det er vanlig at kommunene har mellom 4 og 7 lokale komiteer.

I gjennomsnitt har hver kommune 7 lokale feiringer. Dette tallet ligger noe over tallet på barneskoler og barne/ungdomsskoler. I tillegg til skolebaserte feiringer har mange kommuner en felles feiring for hele kommunen.

Gudstjeneste er nevnt som en del av fellesfeiringen i 72 prosent av kommunene. Dette innebærer at en gudstjeneste inngår som del av det offisielle programmet. Men det avholdes ikke gudstjenester i alle sokn og kirker. I henhold til gudstjenesteoversikter har ca. en tredel av alle sokn gudstjeneste på 17. mai. Tallet var omtrent det samme i 2012 som det var i 2011.

Markering på kirkegården etter gudstjenesten utgjør det vanligste kirkelige arrangementet på 17. mai. I ca. 40 prosent av kommunene starter eller stopper toget ved en kirke. Dette gir imidlertid ikke grunnlag for å si at gudstjeneste er en del av programmet for selve 17. mai toget. I noen tilfeller der dette har vært tilfelle har dette forårsaket offentlig debatt, som også har blitt eksponert i nasjonale medier.

Bare i svært få kommuner opplyses det å ha vært konflikt omkring religionens plass i 17. mai feiringen. I disse tilfellene dreier det seg om reaksjoner mot kirkens plass i feiringen. Religiøse grupper slutter i stor grad opp om feiringen, og det er få tilfeller hvor religiøse grupper har egne feiringer utenom fellesfeiringen.

Etniske minoriteter har i liten grad egne arrangementer på 17. mai og det synes i liten grad å være strid omkring etniske minoriteters plass i feiringen. I de tilfeller hvor slikt har forekommet dreier det seg i hovedsak om bruk av andre flagg i toget enn det norske.

Denne rapporten bygger på svar på spørreskjema fra omkring halvparten av alle norske kommuner. Utvalget avviker ikke mye fra universet når vi tar for oss kommunestørrelse og landsdel. Likevel hefter det noe usikkerhet ved materialet i og med at vi mangler data fra halvparten av kommune. I tillegg har det vært en utfordring at enhetene vi har kontaktet er kommuner, mens en del av spørsmålene dreier seg om et lavere geografisk nivå – lokale 17. mai-feiringer. I følge våre anslag avholdes det rundt regnet ca. 3000 offentlige 17. mai-feiringer på nasjonaldagen, noe som i gjennomsnitt tilsvarer 7 i hver kommune. Nivåproblemet gjør at vi ikke i alle tilfeller kan koble data om kommunestørrelse med data om feiringen.

Denne undersøkelsen vil forhåpentligvis bidra til å øke kunnskapen om 17. mai-feiringer på lokalt nivå. Gjennom rapporten har vi fått mer kunnskap om sammensetning og organisering av 17. mai-komiteene og om de lokale 17. mai-feiringene. Den gir et godt grunnlag for videre analyse av mønstre og variasjoner i nasjonaldagsfeiringen.

6 REFERANSER

Agedal, Olaf 1997. Norge I rødt, hvitt og blått. Om bruk av nasjonale symbol og ritual. *Tidsskrift for samfunnsforskning* nr. 4/1997: 502-528.

Agedal, Olaf 2002. 17. mai – høgtid og karneval. *P2-akademiet* (radio) 16.5.2002.

Agedal, Olaf 2012. Seremoniar og markeringar som nasjonal kulturpolitikk i det fleirkulturelle Noreg. *KulturRikets Tilstand 2011. Konferanserapport frå Senter for kultur- og idrettsstudiar. Nanna Løkka og Geir Vestheim (red.) HiT skrift nr 1/2012:8*

Blehr, Barbro 2000. *En norsk besvärjelse: 17. majfirande vid 1900 talets slut*. Falun: Nya Doxa.

Egedius, Gabriella 2011. "The politics of recognition: symbols, national building and rival nationalisms". *Nations and Nationalism*, 17 (29): 396-418.

Brottveit, Ånund, Brit Marie Hovland og Olaf Agedal 2004. *Slik blir nordmenn norske. Bruk av nasjonale symbol i eit fleirkulturelt samfunn*. Oslo: unipax.

Spørreundersøkelse om kommunenes 17. mai-feiring

**SPØRSMÅL TIL LEDER FOR KOMMUNENS 17. MAI KOMITE
2012 (evt. annen person i kommunen med god kjennskap til
17.mai komiteens arbeid)**

I. Din bakgrunn

1) Din rolle/funksjon

- Leder av 17. mai-komiteen
- Annet medlem av 17. mai-komiteen
- Kultursjef/kulturkoordinator
- Annen kommunalt ansatt
- Annet. Spesifiser:

2) Kjønn

- Kvinne
 - Mann
-

3) Alder

- Under 20
- 20-29
- 30-39
- 40-49
- 50-59
- 60-69
- 70 eller eldre

4) Antall innbyggere i kommunen:

- 0-999
 - 1000-2999
 - 3000-4999
 - 5000-9999
 - 10.000-19.999
 - 20.000 - 49.999
 - 50.000 eller mer
 - Vet ikke
-

5) Fylke

Velg alternativ

6) Kommunens navn

II. Komiteens sammensetning og organisering

7) Hvor ofte velges medlemmene av 17. mai komiteen?

Årlig

Hvert fjerde år

Annet. Spesifiser.

8) Hvordan utpekes 17. mai-komiteens leder? Forklar/beskriv kort:

9) Hva/hvem representerte årets leder for 17.mai-komiteen?

- Representerer ingen spesiell organisasjon
- Et politisk parti
- En kulturorganisasjon (musikkorps etc.)
- En idrettsorganisasjon
- En fagforening
- En religiøs organisasjon
- En humanitær organisasjon
- En annen type organisasjon. Hva slags?
- Vet ikke

10) Er 17. mai-komiteen knyttet til kommunens administrasjon?

- Vet ikke
- Nei
- Ja. På hvilken måte?

11) I hvilken grad utformer 17. mai-komiteen programmet uavhengig av kommunens ledelse (politisk og administrativt)?

- Stor grad av frihet
 - Både og, det varierer
 - Begrenset grad av frihet
 - Vet ikke
-

12) Hvor mange medlemmer hadde årets 17. mai-komité?

- 1-2
 - 3-5
 - 6-9
 - 10 eller flere
-

13) Hvilke av følgende hensyn er viktige når komiteen settes sammen? (Flere svar mulig)

- Partirepresentasjon
- Deltakelse fra frivillige organisasjoner
- K nnsbalanse
- Alderssammensetning
- Minoriteters representasjon
- Geografiske hensyn
- Ingen spesielle kriterier
- Annet. Beskriv kort.

14) Er det etablert praksis at innvandrere med ikke vestlig bakgrunn eller andre minoriteter skal være representert i komiteen? Med "ikke-vestlig" bakgrunn mener vi her om vedkommende selv eller dennes foreldre er født utenfor Europa, Nord-Amerika, Australia eller New Zealand.

Vet ikke

Nei

Ja. Utdyp:

15) Hadde en eller flere av medlemmene i årets komité ikke-vestlig bakgrunn?

Vet ikke

Nei

Ja. Hvor mange?

16) Etter din mening, har det skjedd vesentlige endringer når det gjelder sammensetning og organisering av komiteen de siste årene ?

Vet ikke

Nei

Ja. Utdyp:

III. Lokale komiteer:

17) Finnes det i kommunen lokale 17. mai-komiteer i tillegg til hovedkomiteen, i tilfelle cirka hvor mange?

Nei

1-3

4-7

8-11

11 eller flere

Vet ikke

18) Hvor mange lokale 17. mai-feiringer var det i kommunen under årets 17. mai? Regn med alle de lokale feiringene (på skolegårder etc.)

19) Hvordan er forholdet mellom hovedkomiteen og de lokale komiteene? (Flere svar mulig)

Lokale komiteer er frittstående og selvstendige

Hovedkomiteen legger føringer for de lokale arrangementene

Både og, det kan variere

Det finnes ikke lokale komiteer

Vet ikke

20) Har det i år vært noen konflikter mellom hovedkomiteen og lokale komiteer?

Vet ikke

Nei

Ja

21) Hvis du har svart ja på forrige spørsmål , beskriv gjerne kort hva konflikten(e) har bestått i.

22) Kjenner du til at slike konflikter har funnet sted i løpet av de siste 5 årene?

Kjenner ikke til tidligere konflikter

Nei

Ja

23) Hvis ja på forrige spørsmål, beskriv gjerne hva konflikten(e) har bestått i

IV. Religionens plass i 17. mai-feiringen

Nedenfor kommer noen spørsmål om hvilken rolle Den norske kirke (heretter kalt "kirken") spiller i 17.mai feiringen.

24) Foregår deler av den felles offentlige feiringen på steder knyttet til kirken? (Flere kryss mulig)

Nei

Gudstjeneste som del av felles feiring

Arrangement på kirkebakken

17. mai-toget starter eller slutter ved kirken

Tale og eller kransenedlegging på kirkegården

Annet

25) Har kirken(e) i kommunen din vanligvis arrangementer utenom den felles offentlige feiringen? (Flere kryss mulig)

- Vet ikke
 - Nei
 - Gudstjeneste utenom fellesdelen av feiringen (f.eks før eller etter)
 - Egen fest på ettermiddag/kveld
 - Annet. Utdyp:
-

26) Har presten spesielle (faste) oppgaver knyttet til nasjonaldagsfeiringen?

- Vet ikke
- Nei
- Ja

27) Hvis ja på forrige spørsmål, hvilke oppgaver har presten? (Flere svar mulig)

- Er vanligvis medlem av 17.mai-komiteen
- Holder ord for dagen-appell
- Holder tale for dagen
- Tale/hilsen ved institusjoner (f.eks sykehjem)
- Annet
- Vet ikke

Så langt har vi spurt om Den norske kirkes rolle i 17. mai-feiringen. nedenfor spør vi om religiøse foreninger/grupper/minoriteters rolle i 17. mai feiringen.

28) Ut fra det du vet, har andre religiøse grupperinger egne arrangementer parallelt med den felles offentlige feiringen, i så fall hvilke?

- Vet ikke
- Har ikke hørt at slikt forekommer
- Forekommer. Beskriv gjerne hva slags arrangementer.

29) Ut fra det du vet, har andre religiøse grupperinger arrangementer utenom den felles offentlige feiringen (f.eks fest om kvelden)?

- Vet ikke
- Har ikke hørt at noe slikt forekommer
- Har slike arrangementer. Beskriv gjerne hva slags arrangementer.

30) Hvordan vil du karakterisere religiøse grupperingers forhold til nasjonaldagsfeiringen i din kommune?

- Slutter sterkt opp om den felles offentlige feiringen
- Slutter i liten grad opp om den felles offentlige feiringen

Både og, det varierer

Vet ikke

31) Ut fra det du vet, har det de siste 5 årene vært konflikter eller debatt om religiøse grupper / religionens plass i den offentlige feiringen?

Vet ikke

Nei

Ja

32) Hvis ja på forrige spørsmål, kan du beskrive hva konflikten/debatten har handlet om?

33) Kjenner du til om det i løpet av de siste 5 årene har skjedd endringer når det gjelder religionens plass i 17. mai-feiringen?

Vet ikke

Nei

Ja. Hvilke?

V. Etniske/nasjonale minoriteter og 17. mai-feiringen i din kommune

(Dette omfatter både ikke-vestlige innvandregrupper og nasjonale minoriteter som f.eks. samer, romfolket etc.)

34) Kjenner du til om etniske/nasjonale minoriteter har egne arrangementer parallelt med den felles offentlige feiringen?

Vet ikke

Nei

Ja. Hvilke?

35) Kjenner du til om etniske/nasjonale minoriteter har egne arrangementer utenom den felles offentlige feiringen (f.eks fest om kvelden)?

Vet ikke

Nei

Ja. Hvilke arrangementer og når?

36) Hvordan vil du karakterisere etniske/nasjonale minoriteters forhold til 17.mai-feringen i din kommune?

Slutter sterkt opp om den offentlige felles feiringen

Slutter i liten grad opp om den offentlige feiringen

Både og, det varierer

Vet ikke

37) Kjenner du til om det i løpet av de 5 siste årene har vært konflikt eller debatt om etniske/nasjonale minoriteters plass i 17. mai-feiringen?

Vet ikke

Nei

Ja

38) Hvis ja på det forrige spørsmålet om konflikt eller debatt, beskriv gjerne hva dette har handlet om.

39) Kjenner du til om det i løpet av de siste 5 årene har skjedd endringer når det gjelder etniske/nasjonale minoriteters plass i 17.mai feiringen? I så fall hvilke?

Vet ikke

Nei ikke vært endringer av betydning

Ja. Beskriv gjerne hva slags endringer?

© Copyright www.questback.com. All Rights Reserved.